

Lakivaliokunnalle

HE 8/2016 vp

Asiantuntijapyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maakaaren muuttamisesta

FK KANNATTAA SÄHKÖISTEN PANTTIKIRJOJEN KÄYTÖN EDISTÄMISTÄ

FK kannattaa sähköisten panttikirjojen käytön edistämistä hallituksen esittämällä tavalla. Siirtyminen sähköisiin panttikirjoihin on kuitenkin toteutettava kustannustehokkaasti ja kaikkien osapuolten hallinnollista taakkaa keventäen.

1 Sähköisiin panttikirjoihin siirtyminen on kannatettavaa

Finanssialan Keskusliitto (FK) suhtautuu myönteisesti sähköisten panttikirjojen käyttöönottoon. Sähköisten panttikirjojen käytön edistäminen on linjassa muun muassa hallituksen linjaaman yleisen digitalisaatitavoitteen kanssa. Kirjallisiin ja sähköisiin panttikirjoihin liittyvät menettelytavat ovat pankeissa osittain erilaisia, joten pitkällä aikavälillä pelkästään sähköisten panttikirjojen käyttö yksinkertaistaisi ja tehostaisi toimintaa sekä alentaisi luottoprosessiin liittyviä kustannuksia. Sähköisten panttikirjojen käytön vakiintuminen mahdollistaisi myös nykyistä digitaalisempia palveluita. FK:n käsityksen mukaan yhden sähköisen menettelytavan omaksuminen toisi säästöjä yhteiskunnassa laajemminkin.

Hallituksen esitys sisältää monelta osin kannatettavia sääntelymuutoksia, joilla edesautetaan sähköisiin panttikirjoihin siirtymistä. Esimerkkinä voidaan mainita sääntelymuutos, jonka mukaan jatkossa uusista kiinnityksistä annettaisiin ainoastaan sähköisiä panttikirjoja sekä se, ettei sähköisiä panttikirjoja enää muutettaisi kirjalliseen muotoon. Samoin ehdotus siitä, että vanhoja kirjallisia panttikirjoja ei voisi enää vuoden 2019 lopussa päättävän siirtymäkauden jälkeen käyttää uuden panttioikeuden perustamiseen, on tarkoituksenmukainen ja eri osapuolten kannalta joustava ratkaisu sähköisiin panttikirjoihin siirtymisessä.

2 Lainsäädännön tulisi mahdollistaa kustannustehokas massamuunto

Panttikirjan muuttamisesta sähköiseen muotoon säädetään ehdotetussa maakaaren 18 luvun 7a §:ssä. Tarkoituksena on helpottaa kirjallisten panttikirjojen ns. massamuuntoa sähköisiksi.

Hallituksen esitykseen sisältyy ehdotus siitä, ettei hallussaan olevan kirjallisen panttikirjan muuttamista sähköiseksi hakevan luottolaitoksen tarvitsisi liittää alkuperäistä paperista panttikirjaa hakemukseen, vaan muunnettava panttikirja on yksilöitävä muuten riittävällä tavalla. FK pitää ehdotusta perusteltuna, koska näin säästetään panttikirjojen tai niiden kopioiden toimittamiseen liittyvää manuaalista työtä.

Luottolaitosten erityisasema kirjallisten panttikirjojen haltijoina on myös syytä huomioida, koska suurinta osaa kirjallisista panttikirjoista säilytettäneen pankeissa joko vakuutena tai muutoin. Koska pankkien tietojärjestelmät ja toimintatavat eivät ole identtisiä, voidaan hallituksen esityksessä mainitulla tavalla tarvita luottolaitoskohtaisia ratkaisuja arvioitaessa kultakin toimijalta edellytettäviä panttikirjan yksilöintitietoja. Pankit pyrkivät yhteistyössä Maanmittauslaitoksen kanssa löytämään kullekin sopivan ratkaisun.

Kuten hallituksen esityksessä todetaan, ei pankkien hallussa olevien panttikirjojen massamuuntamiseen voida soveltaa tavanomaisia viranomaismaksuja, koska näistä aiheutuvat kustannukset söisivät merkittävästi niitä hyötyjä, joita muuntamisella tavoitellaan. Massamuunnon kustannusten olisi oltava mahdollisimman alhaisia. Asia on ratkaistava myöhemmässä vaiheessa erillisenä kysymyksenä nyt toteutettavien lakimuutosten lisäksi.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Lea Mäntyniemi
johtaja